

ITER IVLII II PON-

TIFICIS RO. PER HADRIANVM CARDI

NALEM SANCTI CHRYSOGONI.

Vgusti memoranda dies uigesimasexta
 Pontificem magna Roma dimisit Iulum,
 Penè omni Patrū, & procerū comitante senatu.
 Formello pius excepit Iordanus, & uxor
 Moribus, ingenio, formáq;, & nomine Felix.
 Postera lux Nepete antiquum, tum proxima Veios
 Ostendit: mox per Cimini montemq;, lacumq;
 Tendimus insignem per balnea multa Viterbum.
 Discordes bonus hic ciues pacauit Iulus.
 Præbuit hinc celebrer mons dulcia uina Faliscus,
 Detinuitq; diem. Veterem post uidimus urbem
 Excelsæ rupi impositam sine mœnibus ullis.
 Hic templum genitrici ingens, cui sculpta uetusto
 Marmore stat facies, spirantq; in marmore uultus.
 Carnaiola procul pons hinc sex millia distans
 Cyaneas transmittit aquas, sparsasq; paludes
 Per sata, per syluas: ah quantum absumitur agri.
 Plebis ad indomitæ castrum peruenimus, inde
 Impositæ apparent Perusinis collibus arces.
 Castellona lacus Trasimenus mœnia cingit,
 Hunc ratibus læti tranauimus, Insula lætos
 Accipit hospitio, Pasianum allabimur, unde

Prospicimus

Prospicimus campos Romanis ossibus albos.
 Seruat adhuc nomen locus:& de sanguine fuso
 Sanguineos campos Perusini nomine dicunt.
 Hic ubi commisso fallax certamine Pœnus
 Flaminiúmque ducem, Mauortiaque arma subegit:
 Per colles, ripamque lacus Cordana subimus
 Mœnia, oliuiferis tumulis lætissima rura:
 Vicina placuit Patribus recubare sub Vlmo.
 Hic simul occurrunt equitum, peditumque cateruæ
 Urbinate Duce: illo nec melior fuit alter
 Nec pietate prior, sed nec præstantior armis:
 Tot dotes iuueni inuidit lapidosa podagra.
 His circūsepti legionibus, ordine longo
 Ingredimur Perusinam urbem, ciuilibus actam
 Euersamque odijs, hanc tu pater optime Iuli
 In placida tandem compositam pace relinquis.
 Non procul oppidulam est, Fractam cognomine dicunt:
 Amnis obit muros cœno, & graue olentibus undis.
 Huc ubi delati, montes Eugubia tecta,
 Hærentemque iugis urbem superauimus, inde
 Perpetuos colles Catiani uillula findit:
 Villula munifico non aspernanda popello.
 Hos præteruectis tumulos plebecula callem
 Quæ colit angustum, Cagli cognomine dicunt:
 Occurrit facie obducta, nam tabida fertur
 Infecisse lues, celeri pede fugimus omnes.
 Hinc ad aquas Lantias perreximus, unde Methaurus

Confusus Gauno Foruli spectacula præbet,
 Est operæ precium uersu describere mirum
 Naturæ ludentis opus:stant uertice ad auras
 Hinc atq; hinc montes prærupti, flumine subter
 Secretis labente uis, ut fumus ab imis
 Surgat aquis, lateq; fluant aspergine cautes.
 Rupis ad extremum leua uenientis ab urbe
 Porrigitur molis dorsum, qua semita nulla
 Nulli aditus quondam, nec erat uia peruia cuiq;
 Cæsar inaccessam patefecit Titus: & illam
 Quantum acie possunt oculi seruare cauauit,
 Inscrisitq; fores: & adhuc uestigia utrūq;
 Limen habet, scabro & fragili uix cognita topho.
 Sunt soliti hac camera multi latitare latrones,
 Exceptosq; uiatores demergere in amnem.
 Reptus est crypta, atq; angusta fauce uiritim
 In campos Vbalde tuos, hinc imus in urbem.
 Vrbinum dixere patres tua regia tecta,
 Ardua quæ saxo colitur Macerata uetusto
 Hinc petitur, uicōq; breui succedimus, inde
 Scandimus excelsas nymbose cacumina pennas
 Diue Marine tuas, tumidi hic subsidere montes
 Incipiunt, superōq; mari consternere littus
 Planiciem ingentem terris, opibusq; superbam,
 Gallia qua fluuiō Rubicone comata patescit.
 Italia hic finis quondam, nunc omnia miscet
 Effera Barbaries, antiquaq; nomina uertit.

Sauignana

Sauignana uocant pinguiſſima rura coloni.
 Huc madidi multoꝛ luto, feſſiꝛ uenimus.
 Progreſſi meliore uia, cælo grauiore
 Cæſenam intramus, culices auertere ſomnos
 Omnibus, & uarijs uultus maculare figuris,
 Pompili, Liuiꝛ forum diuertere cogunt:
 Terra ferax, populuſꝛ ferox, ac cæde frequenti
 Terribilis, ſemperꝛ furens ciuilibus armis.
 Vt terquinꝛ dies abierunt, Liuia tecta
 Linquimus, atꝛ iterum montes iubet ire per altos
 Iulius, & Caſtri ad leuam iuga uiſere Cari.
 Imus præcipites per mille pericula rerum
 Turrigerasꝛ arces, rupes, & inhospita ſaxa.
 Appennicolæ accurrunt, uiſoꝛ ſenatu
 Reptantes genibus per humum noua numina adorant.
 Mudiana iacet ualto depreſſa barathro
 Accola torrenti, truncis, ſalebriſꝛ fragoſo:
 Hanc terram pedibus celſo de monte ruentes
 Prændimus, & placido curamus corpora ſomno.
 Poſtera lux alios ſcopulos, cæloꝛ propinquas
 Nubigenasꝛ alpes aperit, Marradia uulguſ
 Saxa uocat, ſummum excipiunt magalia Iulum.
 Inde Palatiolum ſtatio opportuna labori
 Hoſpitiuſ laſſos refouet, tum fluminis arcta
 Prouehimur ripa tenui diſcrimine euntes.
 Eſt locuſ extremiſ in montibus aſper Heruſciſ,
 Hunc dictum perhibent à tuſſi Tuſſinianum:

Huc quoq; delati montes deuouimus omnes.
 Orta dies latos campos, & amœna uireta,
 Corneliq; forum, feliciq; arua reducit.
 Hic meus ortus habet sedes Papiensis auitas
 Nobilis, & clarum genus alto à sanguine ducit.
 Constitit hic pastor, dum prospicit omnia Iulus:
 Et belli, paciſq; simul dum pondera librat,
 Conſilioq; patrum rerum moderatur habenas.
 Appulit interea Gallorum exercitus ingens,
 Conſeruitq; manum: & muros circūſtetit armis
 Felſina docta tuos: uolat impiger actus ab urbe
 Nuncius: & Serram exactam, pulſumq; Tyrannum,
 Excuffumq; iugum patriæ ceruicibus affert:
 Pontificem implorat feſſis ſuccurrere rebus.
 Hoc oratores certatim ex urbe frequentes
 Expoſcūt, patriæq; patrem properare precantur.
 Thura adolet Iulus templis, ſacriſq; peractis
 Tendit iter, greſſum celerans, urbiq; propinquat.
 Vrbs antiqua ingens Hetrufcis regia quondam
 Felſina: tum Bois fato irrupentibus impar
 Accepiſſe nouum fertur Boionia nomen:
 Verum ubi ſunt Boi Romano milite pulſi,
 Barbariem excuffit, cœpitq; Bononia dici:
 Subditur ad Boream radicibus Appennini:
 Planicie accliu, procumbens ſolis ad ortus:
 Inter aquas Sapinæ, & Rheni, quarum utraq; in urbem
 Ducta uehit, reuehitq; rates, piſtrinâq; uerſat:

Aemilia

Aemiliae decus, & belli, pacisque patrona:
 Diues opum uariarium, & nullius indiga cultus:
 Musarum domus, atque omnis nutricula iuris,
 Iamque dies aderat, mediumque uehebat ad axem
 Omnia conspiciens Phœbeae lampadis astrum:
 Obsedere patres maioris limina portæ,
 Qua modo Felsinea pastor requieuerat æde:
 Porticibusque amplis expectant numen Iuli.
 Tandem de thalamo fella sublimis eburna,
 Gestatusque hominum scapulis, longo agmine prodit:
 Cui trabea ex auro, gemmis, ostrisque coruscat:
 Tempora conchili fulgent redimita tiara:
 Progreditur procerum legio tua Felsina proles:
 Aeratæque ruunt acies, dypeatæque circum
 Agmina funduntur, placidos dat Curia gressus
 Aequati spatij omnes, & uestibus omnes:
 Purpureisque patres tecti capita alta galeris:
 Obuia queque oculis præstringunt numinis instar:
 Visendi studio effusi iuuenesque, senesque,
 Et matres puerique simul tecta omnia complent:
 Culminibusque astant, portisque, & turribus hærent.
 Ut uero ad diui uenit penetralia Petri
 Iulius, aspersitque patres in limine primo
 Rore leui: geminis manibus ueneratus ad aras
 Effigies sacras, Grates quas possumus inquit
 Accipe CHRISTE deus: nam quæ sat digna queamus
 Munera? quas laudes humana uoce referre?

Gg , Tu

Tu nos incolumes per tot discrimina uectos
 Vrbe hac Felsinea sine cæde, & sanguine donas.
 Da pater omnipotens, rerumq; æterna potestas
 Sic superos penetrare aditus, ueroq; triumphos,
 Terreno inuolucro exutos, uitijsq; subactis.
 Hæc ubi supplicibus uotis orauit Iulus,
 Quisq; domum properat, factoque hic sine quiescit.

R

I

N

I

B.

B A S I L E A E, A P V D I O

A N N E M F R O B E

N I V M, M E N S E

I V N I O,

A N N O

M. D. XVIII.

Εἴνεοθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφας,

Prudens simplicitas amoris recti.

Ἐπιφάνεια ἐπιφάνεια ἐπιφάνεια ἐπιφάνεια

ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστραῖ.

IN INCLYTA GERMANIAE BASILEA.

M. D. XVIII.